

Mediacija v državah članicah - Portugalska

To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [pt](#).

Zakaj ne bi namesto pred sodiščem svojega spora rešili s pomočjo mediacije? Mediacija je postopek alternativnega reševanja sporov (ARS), v katerem mediator pomaga strankama v sporu, da se sporazumeta. Portugalska vlada in pravosodni delavci se zavedajo prednosti mediacije.

Na koga se obrniti?

Portugalska ima centraliziran vladni organ, ki je odgovoren za ureditev dejavnosti mediacije –tj. Generalni direktorat za politiko pravosodja (*Direção-Geral da Política de Justiça*).

Ta generalni direktorat je oddelek na Ministrstvu za pravosodje na naslednjem naslovu:

Av. D. João II, Lote 1.08.01-E, Torre H, Pisos 2/3 1990-097 Lisboa.

Kontaktne podatki:

- e-naslov: [✉ correio@dgpj.mj.pt](mailto:correio@dgpj.mj.pt)
- telefon: (+351) 217924000,
- telefaks: (+351) 217924048 ali 217924090.

Spletišče navedenega generalnega direktorata vsebuje večino informacij, ki so na voljo o javnih storitvah mediacije ter drugih načinih alternativnega reševanja sporov.

Ne nudi sicer poimenskih priporočil, nudi pa sezname mediatorjev. Ko je v skladu s pravili o javnih storitvah mediacije sprejeta odločitev o mediaciji, je mediator samodejno izbran.

Na Portugalskem ni nevladnih organizacij, ki bi delovale na področju mediacije. Obstajajo pa zasebna združenja, ki zagotavljajo storitve mediacije in program usposabljanja za mediatorje.

Na katerih področjih je mediacija dopustna in/ali se najpogosteje uporablja?

Mediacija je dopustna na številnih področjih.

Portugalska je sprejela javne ukrepe za pogostejšo uporabo javnih sistemov mediacije na posebnih pravnih področjih, kot so družina, zaposlovanje ter kazenske, civilne in gospodarske zadeve.

Mediacija na področju družinskih zadev, zaposlovanja in kazenskih zadev ima lastne strukture z mediatorji, ki so specializirani na teh področjih. Civilna in gospodarska mediacija potekata kot del sodnega postopka na sodiščih za spore majhne vrednosti – oziroma mirovni sodiščih (*Julgados de Paz*).

Mediacija lahko poteka tudi izven pristojnosti navedenih sodišč, kar je splošno znano kot zunajsodna mediacija. Vendar pa ta vrsta mediacije ne poteka po enakih postopkih kot zadeve v pristojnosti mirovni sodišč. Če se namreč med zunajsodno mediacijo ne doseže dogovor, postopka ni mogoče prenesti v odločanje pred sodišče, če gre za primer civilne in gospodarske mediacije, za katere mirovna sodišča niso pristojna.

Ali je treba upoštevati posebna pravila?

Uporaba mediacije je popolnoma prostovoljna.

Ni nacionalnega kodeksa ravnanja za mediatorje. Mediatorji opravljajo svojo dejavnost v skladu z Evropskim kodeksom ravnanja mediatorjev, pri čemer nekatere pravne in upravne zahteve opredeljujejo njihovo delo in osnovne pogoje opravljanja poklica. Za izvajanje mediacije obstajajo smernice ali metode, ki se lahko uporabijo za vzpostavitev konstruktivne komunikacije ali odnosa s strankami ter predstavljajo način, kako lahko mediatorji predlagajo rešitve.

Ravnanje mediatorjev se spremlja prek javnega sistema mediacije. Vrsta sistema, ki se uporabi, je odvisna od področja njihovega dela. Javni sistem ima nadzorni odbor, ki spremlja dejavnost mediacije. Merila, s katerimi se mediatorji seznanijo med usposabljanjem, naj bi jim čim bolj približala etiko in načela iz evropskega kodeksa.

Vsako področje mediacije – družina, zaposlovanje, kazenske, civilne in gospodarske zadeve – ima lasten pravni okvir s smernicami za izvajanje mediacije.

Trenutni cilj javnih sistemov mediacije, vključno s civilno in gospodarsko mediacijo, ki poteka pred mirovnimi sodišči (*Julgados de Paz*), je le reševanje sporov na Portugalskem po postopkih in na podlagi zahtevkov, določenih s portugalsko zakonodajo.

Informacije in usposabljanje

Informacije so na voljo na strani, namenjeni mediaciji, v okviru spletišča generalnega direktorata za politiko pravosodja.

Portugalska hrani statistične podatke o uporabi mediacije. Generalni direktorat za politiko pravosodja hrani informacije o številu začelih mediacij, številu mediacij, v katerih je bil ali ni bil dosežen sporazum, in o trajanju vsake mediacije.

Portugalska nima nacionalnega organa za usposabljanje mediatorjev, ampak mediatorje usposabljuje osebe zasebnega prava. Te tečaje usposabljanja akreditira portugalsko ministrstvo za pravosodje. Za akreditacijo so potrebni določeno število ur učenja, določeni učni postopki in posebne programske vsebine, ki so v skladu z ustrežno zakonodajo.

Osebe zasebnega prava, ki usposabljuje mediatorje, ki kandidirajo za vključitev v sezname, ki jih vodi generalni direktorat za politiko pravosodja, morajo izpolnjevati merila glede usposabljanja. Program usposabljanja zagotavlja sposobnost in poklicno verodostojnost mediatorjev pri reševanju družinskih, delovnih, kazenskih in civilnih sporov z mediacijo.

Kakšni so stroški mediacije?

Če se za uporabo mediacije v družinskih zadevah odloči sodišče v skladu s členom 147.C zakona o skrbništvu nad otroci, se pristojbina ne zaračuna. Pristojbine je treba brez izjeme plačati v vseh drugih primerih, razen kadar se dodeli pravna pomoč.

Če mediacija poteka na predlog strank, so stroški vsake od strank odvisni od vsebine spora, in sicer:

- družinska mediacija: 50 EUR na stranko,
- kazenska mediacija: oproščena pristojbin na zahtevo državnega tožilca ali toženca in tožnika,
- mediacija na področju zaposlovanja: 50 EUR na stranko,
- mediacija v civilnih in gospodarskih zadevah: 25 EUR na stranko (tovrstna mediacija lahko poteka pred mirovnim sodiščem (*Julgados de Paz*); v tem primeru se ta pristojbina plača, če pride do poravnave).

Če imajo stranke, ki morajo plačati stroške postopka mediacije, finančne težave, lahko pri pristojnem organu zaprosijo za pravno pomoč in dosežejo oprostitev plačila stroškov (organi za socialno varnost – *Instituto de Segurança Social*).

Uporabne povezave

[Direktorat za politiko pravosodja](#)

[Nadzorni odbor za sodišča za spore majhne vrednosti](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/12/2017